

Ewangelia Jana

Rozdział 8

Jezus i kobieta przyłapana na cudzołóstwie

8:1	G2424 N-NSM	G1161 CONJ	G4198 V-AOI-3S	G1519 PREP	G3588 T-ASN	G3735 N-ASN	G3588 T-GPF	G1636 N-GPF	G3722 N-GSM
	Ἰησοῦς	δὲ	ἐπορεύθη	εἰς	τὸ	ὄρος	τῶν	ἐλαιῶν.	Ὁρθρου
	Iesus	de	eporeuthe	eis	to	oros	ton	elaion.	Orthru
	Jezus	zaś	poszedł	na	—	Górze	—	Oliwek.	O świcie
G1161 CONJ	G3825 ADV	G3854 V-2ADI-3S	G1519 PREP	G3588 T-ASN	G2411 N-ASN	G2532 CONJ	G3956 A-NSM	G3588 T-NSM	G2992 N-NSM
δὲ	πάλιν	παρεγένετο	εἰς	τὸ	ἱερόν,	καὶ	πᾶς	ὁ	λαὸς
de	palin	paregeneto	eis	to	hieron,	kai	pas	ho	laos
zaś	znów	przybył	do	—	świątyni,	i	cały	—	lud
G2064 V-INI-3S	G4314 PREP	G846 P-ASM	G2532 CONJ	G2523 V-AAP-NSM	G1321 V-IAI-3S	G846 P-APM	G71 V-PAI-3P		
ἦρχετο	πρὸς	αὐτόν.	καὶ	καθίσας	ἐδίδασκεν	αὐτούς.	8:3	ἄγουσι	
ercheto	pros	auton.	kai	kathisas	edidasken	autus.		agusi	
przychodził	do	Niego,	i	usiadłszy	nauczał	ich.		Prowadzą	
G1161 CONJ	G3588 T-NPM	G1122 N-NPM	G2532 CONJ	G3588 T-NPM	G5330 N-NPM	G4314 PREP	G846 P-ASM	G1135 N-ASF	
δὲ	οἱ	γραμματεῖς	καὶ	οἱ	Φαρισαῖοι	πρὸς	αὐτόν	γυναῖκα	
de	hoi	grammateis	kai	hoi	Farisaioi	pros	auton	gynaika	
zaś	—	uczeni w Piśmie	i	—	Faryzeusze	do	Niego	kobietę	
G1722 PREP	G3430 N-DSF	G2638 V-RPP-ASF	G2532 CONJ	G2476 V-AAP-NPM	G846 P-ASF	G1722 PREP	G3319 A-DSN		
ἐν	μοιχείᾳ	κατελημμένην,	καὶ	στήσαντες	αὐτήν	ἐν	μέσῳ,	8:4	
en	moicheia	kateilemmenen,	kai	stesantes	auten	en	meso,		
na	cudzołóstwie	schwytaną,	i	postawili	ją	na	środku,		
G3004 V-PAI-3P	G846 P-DSM	G1320 N-VSM	G3778 D-NSF	G3588 T-NSF	G1135 N-NSF	G2638 V-API-3S	G1888 ADV		
λέγουσιν	αὐτῷ,	Διδάσκαλε,	αὕτη	ἡ	γυνή	κατελήφθη	ἐπαυτοφόρῳ		
legusin	auto,	Didaskale,	haute	he	gyne	katelefthe	epautoforo		
mówią	Mu:	Nauczycielu,	ta	—	kobieta	została schwytana	w akcie		
G3431 V-PPP-NSF		G1722 PREP	G1161 CONJ	G3588 T-DSM	G3551 N-DSM	G3475 N-NSM	G1473 P-IDP	G1781 V-ADI-3S	G3588 T-APF
μοιχευομένη.	8:5	ἐν	δὲ	τῷ	νόμῳ	Μωσῆς	ἡμῖν	ἐνετείλατο	τὰς
moicheuomene.		en	de	to	nomo	Moses	hemin	eneteilato	tas
cudzołóstwa.		W	zaś	—	Prawie	Mojżesz	nam	przykazał	—
G5108 D-APF	G3036 V-PPN	G4771 P-2NS	G3767 CONJ	G5101 I-ASN	G3004 V-PAI-2S		G3778 D-ASN	G1161 CONJ	G3004 V-IAI-3P
τοιαύτας	λιθοβολεῖσθαι·	σὺ	οὖν	τί	λέγεις;	8:6	τοῦτο	δὲ	ἔλεγον
toiautas	lithoboleisthai;	sy	un	ti	legeis;		tuto	de	elegon
takie	kamienować.	Ty	więc	co	mówisz?		Te	zaś	mówili
G3985 V-PAP-NPM	G846 P-ASM	G2443 CONJ	G2192 V-PAS-3P	G2723 V-PAN	G846 P-GSM	G3588 T-NSM	G1161 CONJ	G2424 N-NSM	
πειράζοντες	αὐτόν,	ἵνα	ἔχῳσι	κατηγορεῖν	αὐτοῦ.	ὁ	δὲ	Ἰησοῦς	
peiradzontes	auton,	hina	echosi	katagorein	autu.	ho	de	Iesus	
poddając próbie	Go,	aby	mieć	[o co] oskarżać	Jego.	—	Zaś	Jezus	
G2736 ADV	G2955 V-AAP-NSM	G3588 T-DSM	G1147 N-DSM	G1125 V-IAI-3S	G1519 PREP	G3588 T-ASF	G1093 N-ASF	G5613 ADV	
κάτω	κύψας,	τῷ	δακτύλῳ	ἔγραφεν	εἰς	τὴν	γῆν·	8:7	ὡς
kato	kypsas,	to	daktylo	egrafen	eis	ten	gen;		hos
w dół	schyliwszy się	—	palcem	pisał	po	—	ziemi.		Kiedy
G1161 CONJ	G1961 V-IAI-3P	G2065 V-PAP-NPM	G846 P-ASM	G352 V-AAP-NSM	G3004 V-2AAM-2S	G4314 PREP	G846 P-APM		
δὲ	ἐπέμενον	ἐρωτῶντες	αὐτόν,	ἀνάκυψας	εἶπε	πρὸς	αὐτούς,		
de	epemenon	erotontes	auton,	anakypsas	eipe	pros	autus,		
zaś	nadal stali	pytając	Go,	podniósłszy się	powiedział	do	nich:		

G3588 T-NSM Ὅ Ho —	G361 A-NSM ἀναμάρτητος anamartetos Bezgrzeszny	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon [z] was	G4413 A-NSM-S πρώτος protos pierwszy	G3588 T-ASM τόν ton —	G3037 N-ASM λίθον lithon kamień	G1909 PREP ἐπ’ ep’ na	G846 P-DSF αὐτῆ aute nią	G906 V-2AAM-3S βαλέτω. baleto. niech rzuci.	
8:8	G2532 CONJ καὶ kai I	G3825 ADV πάλιν palin znów	G2736 ADV κάτω kato w dół	G2955 V-AAP-NSM κύψας kypsas schyliwszy się	G1125 V-1AI-3S ἔγραφεν egrafen pisał	G1519 PREP εἰς eis po	G3588 T-ASF τὴν ten —	G1093 N-ASF γῆν. gen. ziemi.	8:9 οἱ hoi —
G1161 CONJ δὲ, de, Zaś	G191 V-AAP-NPM ἀκούσαντες akusantes wysłuchawszy	G2532 CONJ καὶ kai i	G5259 PREP ὑπὸ hypo w	G3588 T-GSF τῆς tes —	G4893 N-GSF συνειδήσεως syneideseos sumieniu	G1651 V-PPP-NPM ἐλεγχόμενοι, elenchomenoi, będąc zawstydzonymi,	G1831 V-1NI-3P ἐξήρχοντο ekserchonto wychodzili		
G1520 A-NSM εἰς heis jeden	G2596 ADV καθεῖς, katheis, za jednym,	G756 V-AMP-NPM ἀρξάμενοι arksamenoi począwszy	G575 PREP ἀπὸ apo od	G3588 T-GPM τῶν ton —	G4245 A-GPM-C πρεσβυτέρων prezbyteron starszych,	G2193 ADV ἕως heos aż	G3588 T-GPM τῶν ton [do]	G2078 A-GPM-S ἐσχάτων· eschaton; ostatnich,	
G2532 CONJ καὶ kai i	G2641 V-API-3S κατελείφη kateleifthe został	G3441 A-NSM μόνος monos sam	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς, Iesus, Jezus,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-NSF ἡ he —	G1135 N-NSF γυνή gyne kobieta	G1722 PREP ἐν en na	G3319 A-DSN μέσῳ meso środku
G2476 V-RAP-NSF ἐστῶσα. hestosa. stojąca.	8:10	G352 V-AAP-NSM ἀνακύψας anakypsas Podniósłszy się	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς, Iesus, Jezus,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3367 A-ASM-N μηδένα medena nikogo nie		
G2300 V-ADP-NSM θεασάμενος theasamenos zobaczywszy,	G4133 ADV πλὴν plen oprócz	G3588 T-NSM τῆς tes —	G1135 N-GSF γυναῖκος, gynaikos, kobiety,	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział	G846 P-DSF αὐτῆ, aute, jej:	G3588 T-NSF Ἡ He —	G1135 N-NSF γυνή, gyne, Kobieto,	G4226 ADV-I ποῦ pu gdzie	
G1510 V-PAL-3P εἰσιν eisin są	G1565 D-NPM ἐκεῖνοι ekeinoi owi	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2725 N-NPM κατηγοροί kategoroi oskarżyciele	G4771 P-2GS σου; su; twoi?	G3762 A-NSM-N οὐδεὶς udeis Nikt	G4771 P-2AS σε se cię	G2632 V-AAI-3S κατέκρινεν; katekrinen; [nie] osądził?	8:11	
G3588 T-NSF ἡ he —	G1161 CONJ δὲ de Zaś	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν, eipen, powiedziała:	G3762 A-NSM-N Οὐδεὶς, Udeis, Nikt	G2962 N-VSM κύριε. kyrie. Panie.	G3004 V-2AAM-2S εἶπε eipe Powiedział	G1161 CONJ δὲ de zaś	G846 P-DSF αὐτῆ aute jej	G3588 T-NSM ὁ ho —	
G2424 N-NSM Ἰησοῦς, Iesus, Jezus:	G3761 CONJ-N Οὐδὲ Ude Ani	G1473 P-INS ἐγώ ego ja	G4771 P-2AS σε se cię	G2632 V-PAI-1S κατακρίνω· katakrinto; [nie] osądzam.	G4198 V-PNM-2S πορεύου poreuu Idź	G2532 CONJ καὶ kai i	G3371 ADV-N μηκέτι meketi już więcej nie		
G264 V-PAM-2S ἀμάρτανε.] hamartane.] grzesz.]	1								

¹⁾ J 7:35-8:11, tj. ἡ περικοπή τῆς μοιχαλίδος l. *Pericope adulterae*, za: D (V); frg. brak: P⁶⁶ (200) P⁷⁵ N A B; kw wd; A (V) i C (V) są w tym miejscu zniszczone, ale rozmiar zniszczonego miejsca nie pozwala na umieszczenie w nim całej tej perykopy; frg. ten nie występuje w najstarszych formach tekstu syryjskiego, syr², s i najlepszym mss syr⁹. W niektórych mss umieszczony po J 7:36 (225 z 1192 r.) lub, jak w kilku mss gruzińskich po J 7:44 lub po J 21:25 (1 565 1076 1570 1582 arm^{ms}) lub po Łk 21:38 (f¹³). W wielu mss zawierających ten frg. jest on opatrywany asterkiem lub obelusem, dla zaznaczenia jego niepewnego statusu lub położenia. Pierwszym znanym ojcem kościoła, który przyznaje, że najdokładniejsze kopie J nie zawierają tego frg., jest Eutymsz Zigabenus (XII). Słownictwo frg znacząco różni się od słownictwa pozostałej części J; wtrącony między J 7:52 a 8:12, frg. zaburza ciąg narracji Janowej. Sugeruje się, że frg. był usuwany z J ze względu na zbyt wielką pobłażliwość dla cudzołóstwa, choć nie wyjaśnia to dlaczego usunięto również ważną notę sytuacyjną J 7:53- 8:2. Z drugiej strony nie odmawia się frg. historycznej autentyczności; uważa się go za część tradycji ustnej kościoła zachodniego, zanim został włączony do różnych mss w różnych miejscach (P. Zaremba LiU s.191).

DRUGIE "JA JESTEM"

Jezus światłem świata

8:12	G3825 ADV Πάλιν Palin Znów	G3767 CONJ οὖν un więc	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G2980 V-AAI-3S ἐλάλησεν elalesen przemówił	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G3004 V-PAP-NSM λέγων legon mówiąc:	G1473 P-INS Ἐγώ Ego Ja	G1510 V-PAI-1S εἰμι eimi Jestem		
	G3588 T-NSN τὸ to —	G5457 N-NSN φῶς fos światło	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2889 N-GSM κόσμου· kosmu; —	G3588 T-NSM ὁ ho —	G190 V-PAP-NSM ἀκολουθῶν akoluthon Towarzyszający	G1473 P-IDS μοι moi mi	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3361 PRT-N μή me —		
	G4043 V-AAS-3S περιπατήσῃ peripatese będzie chodził	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSF τῇ te —	G4653 N-DSF σκοτία, skotia, ciemności,	G235 CONJ ἀλλ' all' ale	G2192 V-FAI-3S ἔξει heksei będzie mieć	G3588 T-ASN τὸ to —	G5457 N-ASN φῶς fos światło	G3588 T-GSF τῆς tes —		
	G2222 N-GSF ζωῆς. Zoes. życia.	8:13	G3004 V-2AAI-3P εἶπον eipon Odpowiedzieli	G3767 CONJ οὖν un więc	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G5330 N-NPM Φαρισαῖοι Farisaioi Faryzeusze:	G4771 P-2NS Σὺ Sy Ty	G4012 PREP περὶ peri o		
	G4572 F-2GSM σεαυτοῦ seautu sobie samym	G3140 V-PAI-2S μαρτυρεῖς· martyreis; świadczysz,	G3588 T-NSF ἢ he —	G3141 N-NSF μαρτυρία martyria świadectwo	G4771 P-2GS σου su Twoje	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin jest	G227 A-NSF ἀληθής. alethes. prawdziwe.	8:14		
	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G2579 COND-K Κἂν Kan Nawet jeśli	G1473 P-INS ἐγὼ ego ja	G3140 V-PAS-1S μαρτυρῶ martyro świadczyłbym	G4012 PREP περὶ peri o		
	G1683 F-1GSM ἐμαυτοῦ, emautu, sobie samym,	G227 A-NSF ἀληθής alethes prawdziwe	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin jest	G3588 T-NSF ἢ he —	G3141 N-NSF μαρτυρία martyria świadectwo	G1473 P-1GS μου, mu, Moje,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G1492 V-RAI-1S οἶδα oida wiem	G4159 ADV-I πόθεν pothen skąd		
	G2064 V-2AAI-1S ἦλθον elthon przyszedłem	G2532 CONJ καὶ kai i	G4226 ADV-I ποῦ pu gdzie	G5217 V-PAI-1S ὑπάγω· hypago; odchodzę.	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis Wy	G1161 CONJ δέ de zaś	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1492 V-RAI-2P οἰδατε oidate wiecie	G4159 ADV-I πόθεν pothen skąd		
	G2064 V-PNI-1S ἔρχομαι erchomai przychodzę	G2228 PRT ἢ e lub	G4226 ADV-I ποῦ pu gdzie	G5217 V-PAI-1S ὑπάγω. hypago. odchodzę.	8:15	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis Wy	G2596 PREP κατὰ kata według	G3588 T-ASF τὴν ten —	G4561 N-ASF σάρκα sarka ciała	G2919 V-PAI-2P κρίνετε, krinete, sądźcie,	
	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G3756 PRT-N οὐ u nie	G2919 V-PAI-1S κρίνω krino sądzę	G3762 A-ASM-N οὐδένα. udena. nikogo.	8:16	G2532 CONJ καὶ kai A	G1437 COND ἐὰν ean jeśli	G2919 V-PAS-1S κρίνω krino sądzę	G1161 CONJ δὲ de zaś	G1473 P-INS ἐγώ, ego, Ja,	G3588 T-NSF ἢ he —
	G2920 N-NSF κρίσις krisis sąd	G3588 T-NSF ἢ he —	G1699 S-1SNSF ἐμὴ eme Mój	G228 A-NSF ἀληθινή alethine prawdziwy	G1510 V-PAI-3S ἔστιν, estin, jest,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G3441 A-NSM μόνος monos sam	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-1S εἰμί, eimi, jestem,	G235 CONJ ἀλλ' all' ale	
	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3992 V-AAP-NSM πέμπσας pempsas posyłający	G1473 P-1AS με. me. Mnie	G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojciec.	8:17	G2532 CONJ καὶ kai I	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSM τῷ to —	G3551 N-DSM νόμῳ nomo Prawie

G1161 CONJ	G3588 T-DSM	G5212 S-2PDSM	G1125 V-RPI-3S	G3754 CONJ	G1417 A-NUI	G444 N-GPM	G3588 T-NSF	G3141 N-NSF	
δέ	τῷ	ὑμετέρῳ	γέγραπται	ὅτι	δύο	ἀνθρώπων	ἢ	μαρτυρία	
de	to	hymetero	gegraptai	hoti	duo	anthropon	he	martyria	
zaś	—	waszym	napisane jest,	że	dwóch	ludzi	—	świadectwo	
G227 A-NSF	G1510 V-PAI-3S		G1473 P-INS	G1510 V-PAI-1S	G3588 T-NSM	G3140 V-PAP-NSM	G4012 PREP	G1683 F-1GSM	
ἀληθής	ἐστίν.	8:18	ἐγώ	εἰμι	ὁ	μαρτυρῶν	περὶ	ἐμαυτοῦ,	
alethes	estin.		ego	eimi	ho	martyron	peri	emautu,	
prawdziwe	jest.		Ja	Jestem	—	świadczący	o	Mnie samym	
G2532 CONJ	G3140 V-PAI-3S	G4012 PREP	G1473 P-1GS	G3588 T-NSM	G3992 V-AAP-NSM	G1473 P-1AS	G3962 N-NSM	G3004 V-IAI-3P	
καὶ	μαρτυρεῖ	περὶ	ἐμοῦ	ὁ	πέμψας	με	Πατήρ.	8:19	
kai	martyrei	peri	emu	ho	pempsas	me	Pater.	ἐλεγον	
i	świadczy	o	Mnie	—	posyłający	Mnie	Ojciec.	elegon	
								Mówili	
G3767 CONJ	G846 P-DSM	G4226 ADV-I	G1510 V-PAI-3S	G3588 T-NSM	G3962 N-NSM	G4771 P-2GS	G611 V-ADI-3S	G2424 N-NSM	G3777 CONJ-N
οὖν	αὐτῷ	Ποῦ	ἐστίν	ὁ	Πατήρ	σου;	ἀπεκρίθη	Ἰησοῦς	Οὐτε
un	auto	Pu	estin	ho	Pater	su;	apekrithe	Iesus	Ute
więc	Mu:	Gdzie	jest	—	Ojciec	Twój?	Odpowiedział	Jezus:	Ani nie
G1473 P-1AS	G1492 V-RAI-2P	G3777 CONJ-N	G3588 T-ASM	G3962 N-ASM	G1473 P-1GS	G1487 COND	G1473 P-1AS	G1492 V-2LAI-2P	G2532 CONJ
ἐμέ	οἴδατε	οὔτε	τὸν	Πατέρα	μου·	εἰ	ἐμέ	ἦδείτε,	καὶ
eme	oidate	ute	ton	Patera	mu;	ei	eme	edeite,	kai
Mnie	znacie,	ani	—	Ojca	Mego.	Jeśli	Mnie	znalibyscie,	i
G3588 T-ASM	G3962 N-ASM	G1473 P-1GS	G302 PRT	G1492 V-2LAI-2P		G3778 D-APN	G3588 T-APN	G4487 N-APN	G2980 V-AAI-3S
τὸν	Πατέρα	μου	ἄν	ἦδείτε.	8:20	Ταῦτα	τὰ	ρήματα	ἐλάλησεν
ton	Patera	mu	an	edeite.		Tauta	ta	remata	clalesen
—	Ojca	Mego	—	znalibyscie.		Te	—	wypowiedzi	przemówił
G1722 PREP	G3588 T-DSN	G1049 N-DSN	G1321 V-PAP-NSM	G1722 PREP	G3588 T-DSN	G2411 N-DSN	G2532 CONJ	G3762 A-NSM-N	
ἐν	τῷ	γαζοφυλακίῳ	διδάσκων	ἐν	τῷ	ἱερῷ·	καὶ	οὐδεὶς	
en	to	gadzofylakio	didaskon	en	to	hierō;	kai	udeis	
przy	—	skarbcu	nauczając	w	—	świątyni,	i	nikt	
G4084 V-AAI-3S	G846 P-ASM	G3754 CONJ	G3768 ADV-N	G2064 V-2LAI-3S	G3588 T-NSF	G5610 N-NSF	G846 P-GSM		
ἐπίασεν	αὐτόν,	ὅτι	οὐπω	ἐληλύθει	ἢ	ὥρα	αυτοῦ.		
epiasen	auton,	hoti	upo	elelythei	he	hora	autu.		
schwytał	Go,	gdyż	jeszcze nie	przyszła	—	godzina	Jego.		

Tragedia zaprzepaszczonej możliwości

	G3004 V-2AAI-3S	G3767 CONJ	G3825 ADV	G846 P-DPM	G1473 P-INS	G5217 V-PAI-1S	G2532 CONJ	G2212 V-FAI-2P	G1473 P-1AS
8:21	Εἶπεν	οὖν	πάλιν	αὐτοῖς	Ἐγώ	ὕπαγω	καὶ	ζητήσετε	με,
	Eipen	un	palin	autois	Ego	hypago	kai	zetesete	me,
	Powiedział	więc	znów	im:	Ja	odchodzę	i	szukać będziecie	Mnie,
G2532 CONJ	G1722 PREP	G3588 T-DSF	G266 N-DSF	G4771 P-2GP	G599 V-FDI-2P	G3699 ADV	G1473 P-INS	G5217 V-PAI-1S	G4771 P-2NP
καὶ	ἐν	τῇ	ἁμαρτία	ὑμῶν	ἀποθανεῖσθε·	ὅπου	ἐγώ	ὕπαγω	ὑμεῖς
kai	en	te	hamartia	hymon	apothaneisthe;	hopu	ego	hypago	hymeis
i	w	—	grzechu	waszym	umrzecie.	Gdzie	Ja	odchodzę	wy
G3756 PRT-N	G1410 V-PNI-2P		G2064 V-2AAN		G3004 V-IAI-3P	G3767 CONJ	G3588 T-NPM	G2453 A-NPM	G3385 PRT-I
οὐ	δύνασθε		ἐλθεῖν.	8:22	ἐλεγον	οὖν	οἱ	Ἰουδαῖοι	Μήτι
u	dynasthe		elthein.		elegon	un	hoi	Iudaiοi	Meti
nie	jesteście w stanie		rójść.		Mówili	więc	—	Judejczycy:	Czy
G615 V-FAI-3S	G1438 F-3ASM	G3754 CONJ	G3004 V-PAI-3S	G3699 ADV	G1473 P-INS	G5217 V-PAI-1S	G4771 P-2NP	G3756 PRT-N	
ἀποκτενεῖ	ἑαυτόν,	ὅτι	λέγει	Ὅπου	ἐγώ	ὕπαγω	ὑμεῖς	οὐ	
apoktenei	heauton,	hoti	legei	Hopu	ego	hypago	hymeis	u	
zabije	siebie,	że	mówi:	Gdzie	Ja	odchodzę	wy	nie	

G1410 V-PNI-2P δύνασθε dynasthe jesteście w stanie	G2064 V-2AAN ἐλθεῖν; elthein; rójść?	8:23	G2532 CONJ καὶ kai I	G3004 V-IAI-3S ἔλεγεν elegen mówił	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G4771 P-2NP Ἕμεῖς Hymeis Wy	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —	G2736 ADV κάτω kato niskości	
G1510 V-PAI-2P ἐστέ, este, jesteście,	G1473 P-1NS ἐγὼ ego ja	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —	G507 ADV ἄνω ano wysoka	G1510 V-PAI-1S εἰμί; eimi; Jestem,	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis wy	G1537 PREP ἐκ ek z	G3778 D-GSM τούτου tutu tego	G3588 T-GSM τοῦ tu —	
G2889 N-GSM κόσμου kosmu świata	G1510 V-PAI-2P ἐστέ, este, jesteście,	G1473 P-1NS ἐγὼ ego Ja	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-1S εἰμί eimi jestem	G1537 PREP ἐκ ek ze	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2889 N-GSM κόσμου kosmu świata	G3778 D-GSM τούτου. tutu. tego.	8:24	
G3004 V-2AAI-1S εἶπον eipon Powiedziałem	G3767 CONJ οὖν un więc	G4771 P-2DP ὑμῖν hymin wam,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G599 V-FDI-2P ἀποθανεῖσθε apothaneisthe umrzecie	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DPF ταῖς tais —	G266 N-DPF ἁμαρτίαις hamartiais grzechach	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon; waszych.		
G1437 COND ἐάν ean Jeśli	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G3361 PRT-N μὴ me nie	G4100 V-AAS-2P πιστεῦσητε pisteusete uwierzycie,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G1473 P-1NS ἐγὼ ego JA	G1510 V-PAI-1S εἰμι, eimi, JESTEM,	G599 V-FDI-2P ἀποθανεῖσθε apothaneisthe umrzecie	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DPF ταῖς tais —	
G266 N-DPF ἁμαρτίαις hamartiais grzechach	G4771 P-2GP ὑμῶν. hymon. waszych.	8:25	G3004 V-IAI-3P ἔλεγον elegon Mówili	G3767 CONJ οὖν un więc	G846 P-DSM αὐτῷ auto Jemu:	G4771 P-2NS Σὺ Sy Ty	G5101 I-NSM τίς tis kto	G1510 V-PAI-2S εἶ; ei; jesteś?	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	
G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G3588 T-ASF τὴν Ten [Od]	G746 N-ASF ἀρχὴν archen początku	G3739 R-ASN ὁ ho —	G5100 X-ASN τι ti to	G2532 CONJ καὶ kai i	G2980 V-PAI-1S λαλῶ lalo mówię	G4771 P-2DP ὑμῖν; hymin; wam.	8:26
G4183 A-APN πολλὰ polla Wiele	G2192 V-PAI-1S ἔχω echo mam	G4012 PREP περὶ peri o	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon was	G2980 V-PAN λαλεῖν lalein mówić	G2532 CONJ καὶ kai i	G2919 V-PAN κρίνειν krinein; sądzić,	G235 CONJ ἀλλ' all' ale	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3992 V-AAP-NSM πέμψας pempsas Posyłający	
G1473 P-1AS με me Mnie	G227 A-NSM ἀληθής alethes prawdomówny	G1510 V-PAI-3S ἐστιν, estin, jest,	G2504 P-1NS-K κάγω kago a Ja	G3739 R-APN ἃ ha co	G191 V-AAI-1S ἤκουσα ekusa usłyszałem	G3754 CONJ παρ' par' u	G3844 PREP αὐτοῦ, autu, Niego,	G846 P-GSM ταῦτα tauta to	G3778 D-APN ταῦτα tauta to	
G2980 V-PAI-1S λαλῶ lalo mówię	G1519 PREP εἰς eis do	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2889 N-ASM κόσμον. kosmon. świata.	8:27	G3756 PRT-N οὐκ uk Nie	G1097 V-2AAI-3P ἔγνωσαν egnosan poznali,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3588 T-ASM τὸν ton [o]	G3962 N-ASM Πατέρα Patera Ojcu	
G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3004 V-IAI-3S ἔλεγεν. elegen. mówił.	8:28	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G3752 CONJ Ὅταν Hotan Kiedy	G5312 V-AAS-2P ὑψώσητε hypsosete wywyższylibyście		
G3588 T-ASM τὸν ton —	G5207 N-ASM Υἱὸν Hyion Syna	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G444 N-GSM ἀνθρώπου, anthropu, Człowieka,	G5119 ADV τότε tote wtedy	G1097 V-FDI-2P γνώσεσθε gnosesthe poznacie,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G1473 P-1NS ἐγὼ ego JA	G1510 V-PAI-1S εἰμι, eimi, JESTEM,	G2532 CONJ καὶ kai i	
G575 PREP ἀπ' ap' ode	G1683 F-1GSM ἐμαυτοῦ emautu siebie samego	G4160 V-PAI-1S ποιῶ poio czynię	G3762 A-ASN-N οὐδέν, uden, niczego,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G2531 ADV καθὼς kathos jak	G1321 V-AAI-3S ἐδίδαξεν edidaksen nauczył	G1473 P-1AS με me Mnie	G3588 T-NSM ὁ ho —		

G3962 N-NSM	G3778 D-APN	G2980 V-PAI-1S		G2532 CONJ	G3588 T-NSM	G3992 V-AAP-NSM	G1473 P-1AS	G3326 PREP	G1473 P-1GS
Πατήρ,	ταῦτα	λαλῶ.	8:29	καὶ	ὁ	πέμψας	με	μετ'	ἐμοῦ
Pater,	tauta	lalo.		kai	ho	rempsas	me	met'	emu
Ojciec,	to	mówię.		I	—	Posyłający	Mnie	ze	Mną
G1510 V-PAI-3S	G3756 PRT-N	G863 V-AAI-3S	G1473 P-1AS	G3441 A-ASM	G3754 CONJ	G1473 P-1NS	G3588 T-APN	G701 A-APN	G846 P-DSM
ἐστίν·	οὐκ	ἀφῆκέν	με	μόνον,	ὅτι	ἐγὼ	τὰ	ἀρεστὰ	αὐτῷ
estin;	uk	afeken	me	monon,	hoti	ego	ta	aresta	auto
jest.	Nie	opuscił	Mnie	samego,	gdyż	Ja	—	podobające się	Jemu
G4160 V-PAI-1S	G3842 ADV								
ποιῶ	πάντοτε.								
poio	pantote.								
czynię	zawsze.								

Droga do prawdziwej wolności

8:30	G3778 D-APN	G846 P-GSM	G2980 V-PAP-GSM	G4183 A-NPM	G4100 V-AAI-3P	G1519 PREP	G846 P-ASM	8:31	G3004 V-AAI-3S
	Ταῦτα	αὐτοῦ	λαλοῦντος	πολλοὶ	ἐπίστευσαν	εἰς	αὐτόν.		Ἔλεγεν
	Tauta	autu	laluntos	polloi	episteusan	eis	auton.		Elegen
	To [gdy]	On	mówił,	wielu	uwierzyło	w	Niego.		Mówił
G3767 CONJ	G3588 T-NSM	G2424 N-NSM	G4314 PREP	G3588 T-APM	G4100 V-RAP-APM	G846 P-DSM	G2453 A-APM	G1437 COND	
οὖν	ὁ	Ἰησοῦς	πρὸς	τούς	πεπιστευκότας	αὐτῷ	Ἰουδαίους	Ἴεάν	
un	ho	Iesus	pros	tus	repisteukotas	auto	Iudaius	Ean	
więc	—	Jezus	do	[tych]	którzy uwierzyli	Jemu,	Judejczyków:	Jeśli	
G4771 P-2NP	G3306 V-AAS-2P	G1722 PREP	G3588 T-DSM	G3056 N-DSM	G3588 T-DSM	G1699 S-1SDSM	G230 ADV	G3101 N-NPM	
ὑμεῖς	μείνητε	ἐν	τῷ	λόγῳ	τῷ	ἐμῷ,	ἀληθῶς	μαθηταί	
hymeis	meinete	en	to	logo	to	emo,	alethos	mathetai	
wy	wytrwacie	w	—	słowie	—	Moim,	prawdziwie	uczniami	
G1473 P-1GS	G1510 V-PAI-2P		G2532 CONJ	G1097 V-FDI-2P	G3588 T-ASF	G225 N-ASF	G2532 CONJ	G3588 T-NSF	G225 N-NSF
μού	ἐστε,	8:32	καὶ	γνώσεσθε	τὴν	ἀλήθειαν,	καὶ	ἢ	ἀλήθεια
mu	este,		kai	gnosesthe	ten	aletheian,	kai	he	aletheia
Moimi	jesteście,		I	poznacie	—	prawdę,	i	—	prawda
G1659 V-FAI-3S	G4771 P-2AP		G611 V-ADI-3P	G4314 PREP	G846 P-ASM	G4690 N-NSN	G11 N-PRI	G1510 V-PAI-1P	
ἐλευθερώσει	ὑμᾶς.	8:33	ἀπεκρίθησαν	πρὸς	αὐτόν	Σπέρμα	Ἀβραάμ	ἐσμεν,	
eleutherosei	hymas.		apekritheisan	pros	auton	Sperma	Abraam	esmen,	
wyzwoli	was.		Odpowiedzieli	do	Niego:	Nasieniem	Abrahama	jesteśmy,	
G2532 CONJ	G3762 A-DSM-N	G1398 V-RAI-1P		G4455 ADV	G4459 ADV-I	G4771 P-2NS	G3004 V-PAI-2S	G3754 CONJ	
καὶ	οὐδενὶ	δεδουλεύκαμεν		πώποτε·	πῶς	σύ	λέγεις	ὅτι	
kai	udeni	deduleukamen		porpote;	pos	sy	legeis	hoti	
i	nikogo nie	staliśmy się niewolnikami		nigdy.	Jak	Ty	mówisz,	że:	
G1658 A-NPM	G1096 V-FDI-2P		G611 V-ADI-3S	G846 P-DPM	G3588 T-NSM	G2424 N-NSM	G281 HEB	G281 HEB	
Ἐλευθεροὶ	γενήσεσθε;	8:34	ἀπεκρίθη	αὐτοῖς	ὁ	Ἰησοῦς	Ἀμὴν	ἀμὴν	
Eleutheroi	genesesthe;		apekrithe	autois	ho	Iesus	Amen	amen	
Wolni	staniecie się?		Odpowiedział	im	—	Jezus:	Amen,	amen	
G3004 V-PAI-1S	G4771 P-2DP	G3754 CONJ	G3956 A-NSM	G3588 T-NSM	G4160 V-PAP-NSM	G3588 T-ASF	G266 N-ASF	G1401 N-NSM	
λέγω	ὑμῖν	ὅτι	πᾶς	ὁ	ποιῶν	τὴν	ἁμαρτίαν	δοῦλος	
lego	hymin	hoti	pas	ho	poion	ten	hamartian	dulos	
mówię	wam,	że	każdy	—	czyniący	—	grzech,	niewolnikiem	
G1510 V-PAI-3S	G3588 T-GSF	G266 N-GSF		G3588 T-NSM	G1161 CONJ	G1401 N-NSM	G3756 PRT-N	G3306 V-PAI-3S	G1722 PREP
ἐστίν	τῆς	ἁμαρτίας.	8:35	ὁ	δὲ	δοῦλος	οὐ	μένει	ἐν
estin	tes	hamartias.		ho	de	dulos	u	menei	en
jest	—	grzechu.		—	Zaś	niewolnik	nie	pozostaje	w

G3588 T-DSF τῆ te —	G3614 N-DSF οἰκία oikia domu	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —	G165 N-ASM αἰῶνα· aiona; wiek,	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5207 N-NSM υἱὸς hyios Syn	G3306 V-PAI-3S μένει menei pozostaje	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —
G165 N-ASM αἰῶνα. aiona. wiek.	8:36	G1437 COND ἐὰν ean Jeśli	G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5207 N-NSM Υἱὸς Hyios Syn	G4771 P-2AP ὑμᾶς hymas was	G1659 V-AAS-3S ἐλευθερώση, eleutherose, wyzwoli,	G3689 ADV ὄντως ontos na pewno	G1658 A-NPM ἐλεύθεροι eleutheroi wolni
G1510 V-FDI-2P ἔσεσθε. esesthe. będziecie.	8:37	G1492 V-RAI-1S οἶδα oida Wiem,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G4690 N-NSN σπέρμα sperma nasieniem	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abrahama	G1510 V-PAI-2P ἐστε· este; jesteście,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G2212 V-PAI-2P ζητεῖτέ zeteite pragniecie	
G1473 P-1AS με me mnie	G615 V-AAN ἀποκτεῖναι, apokteinai, zabić,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3056 N-NSM λόγος logos słowo	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1699 S-1SNSM ἐμὸς emos Moje	G3756 PRT-N οὐ u nie	G5562 V-PAI-3S χωρεῖ chorei mieści się	G1722 PREP ἐν en w
G4771 P-2DPP ὑμῖν. hymín. was.	8:38	G3739 R-APN ἃ ha Co	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G3708 V-RAI-1S-ATT εώρακα heoraka zobaczyłem	G3844 PREP παρὰ para u	G3588 T-DSM τῷ to —	G3962 N-DSM Πατρί Patri Ojca,	G2980 V-PAI-1S λαλῶ· lalo; mówię,	G2532 CONJ καὶ kai a
G4771 P-2NP ὁμεῖς hymeis wy	G3767 CONJ οὖν un więc	G3739 R-APN ἃ ha co	G191 V-AAI-2P ἠκούσατε ekusate usłyszeliście	G3844 PREP παρὰ para od	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM πατρός patros ojca	G5216 P-2GP ὑμῶν hymon [waszego]	G4160 V-PAI-2P ποιεῖτε. poieite. czyńcie.	8:39
G611 V-ADI-3P ἀπεκρίθησαν apekrithesan Odpowiedzieli	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan powiedzieli	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu:	G3588 T-NSM Ὁ Ho —	G3962 N-NSM πατήρ pater ojcem	G1473 P-1GP ἡμῶν hemon naszym	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abraham	G1510 V-PAI-3S ἐστίν. estin. jest.	
G3004 V-PAI-3S λέγει legei Mówi	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G1487 COND Εἰ Ei Jeśli	G5043 N-NPN τέκνα tekna dziećmi	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abrahama	G1510 V-PAI-2P ἐστε, este, jesteście,	G3588 T-APN τὰ ta —
G2041 N-APN ἔργα erga dzieła	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abrahama	G4160 V-PAI-2P ποιεῖτε· poieite; czyńcie.	8:40	G3568 ADV νῦν nyn Teraz	G1161 CONJ δὲ de zaś	G2212 V-PAI-2P ζητεῖτέ zeteite pragniecie	G1473 P-1AS με me mnie	G615 V-AAN ἀποκτεῖναι, apokteinai, zabić,
G444 N-ASM ἄνθρωπον anthropon człowieka	G3739 R-NSM ὃς hos co	G3588 T-ASF τὴν ten —	G225 N-ASF ἀλήθειαν aletheian prawdę	G4771 P-2DPP ὑμῖν hymín wam	G2980 V-RAI-1S λελάληκα, lelaleka, mówi,	G3739 R-ASF ἣν hen którą	G191 V-AAI-1S ἤκουσα ekusa usłyszałem	G3844 PREP παρὰ para od	G3588 T-GSM τοῦ tu —
G2316 N-GSM Θεοῦ· Theu; Boga.	G3778 D-ASN τοῦτο tuto Tego	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abraham	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G4160 V-AAI-3S ἐποίησεν. epoiesen. czynił.	8:41	G4771 P-2NP ὁμεῖς hymeis Wy	G4160 V-PAI-2P ποιεῖτε poieite czyńcie	G3588 T-APN τὰ ta —	G2041 N-APN ἔργα erga dzieła
G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM πατρός patros ojca	G4771 P-2GP ὑμῶν. hymon. waszego.	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan Powiedzieli	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu:	G1473 P-1NP Ἕμεῖς Hemeis My	G1537 PREP ἐκ ek z	G4202 N-GSF πορνείας porneias rozpusty	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	

²⁾ w znaczeniu *na zawsze*.

G1080 V-APL-1P ἐγεννήθημεν, egennethemen, zostaliśmy urodzeni,	G1520 A-ASM ἕνα hena jednego	G3962 N-ASM Πατέρα Patera Ojca	G2192 V-PAI-1P ἔχομεν echomen mamy	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2316 N-ASM Θεόν. Theon. Boga.	8:42	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im		
G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus: Jezus:	G1487 COND Εἰ Ei Jeśli	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2316 N-NSM Θεός Theos Bóg	G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojcem	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon waszym	G1510 V-IAI-3S ἦν, en, byłby,	G25 V-IAI-2P ἠγαπᾶτε egarate miłowałibyscie	G302 PRT ἂν an —	
G1473 P-IAS ἐμέ· eme; Mnie,	G1473 P-INS ἐγὼ ego ja	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G1537 PREP ἐκ ek od	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ Theu Boga	G1831 V-2AAI-1S ἐξῆλθον ekselthon wyszędłem	G2532 CONJ καὶ kai i	G2240 V-PAI-1S ἦκω· heko; przychodzę.	G3761 CONJ-N οὐδέ ude Ani	
G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G575 PREP ἀπ’ ap’ od	G1683 F-IGSM ἐμαυτοῦ emautu siebie samego	G2064 V-2RAI-1S ἐλήλυθα, elelytha, przyszedłem,	G235 CONJ ἀλλ’ all’ ale	G1565 D-NSM ἐκεῖνός ekeinos Ów	G1473 P-IAS με me Mnie	G649 V-AAI-3S ἀπέστειλεν. apesteilen. wysłał.	8:43		
G1223 PREP διὰ dia Dla	G5101 I-ASN τί ti czego	G3588 T-ASF τὴν ten —	G2981 N-ASF λαλίαν lalian mowy	G3588 T-ASF τὴν ten —	G1699 S-1SASF ἐμὴν emen Mojej	G3756 PRT-N οὐ u nie	G1097 V-PAI-2P γινώσκετε; ginoskete; rozumiecie?	G3754 CONJ ὅτι hoti Bo	G3756 PRT-N οὐ u nie	
G1410 V-PNI-2P δύνασθε dynasthe jesteście w stanie	G191 V-PAN ἀκούειν akuein słuchać	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3056 N-ASM λόγον logon słowa	G3588 T-ASM τὸν ton —	G1699 S-1SASM ἐμόν. emon. Mojego.	8:44	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis Wy	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	
G3962 N-GSM πατρός patros ojca	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G1228 A-GSM διαβόλου diabolu diabła	G1510 V-PAI-2P ἐστὲ este jesteście	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-APF τάς tas —	G1939 N-APF ἐπιθυμίας epithymias pragnienia	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM πατρός patros ojca	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon waszego	
G2309 V-PAI-2P θέλετε thelete chcecie	G4160 V-PAN ποιεῖν. poiein. czynić.	G1565 D-NSM ἐκεῖνος ekeinos Ów	G443 A-NSM ἀνθρωποκτόνος anthropoktonos ludobójca	G1510 V-IAI-3S ἦν en był	G575 PREP ἀπ’ ap’ od	G746 N-GSF ἀρχῆς, arches, początku,	G2532 CONJ καὶ kai i	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSF τῆ te —	
G225 N-DSF ἀληθεία aletheia prawdzie	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G4739 V-IAI-3S ἔστηκεν, esteken, stanął,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin jest	G225 N-NSF ἀλήθεια aletheia prawda	G1722 PREP ἐν en w	G846 P-DSM αὐτῷ. auto. nim.	G3752 CONJ ὅταν hotan Kiedy	
G2980 V-PAS-3S λαλή lale mówi	G3588 T-ASN τὸ to —	G5579 N-ASN ψεῦδος, pseudos, fałsz,	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPN τῶν ton —	G2398 A-GPN ιδίων idion samego siebie	G2980 V-PAI-3S λαλεῖ, lalei, mówi,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G5583 N-NSM ψεῦστης pseustes kłamca		
G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM πατήρ pater ojcem	G846 P-GSM αὐτοῦ. autu. jego.	8:45	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G1161 CONJ δὲ de zaś,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3588 T-ASF τὴν ten —	G225 N-ASF ἀλήθειαν aletheian prawdę
G3004 V-PAI-1S λέγω, lego, mówię,	G3756 PRT-N οὐ u nie	G4100 V-PAI-2P πιστεύετε pisteuete wierzycie	G1473 P-IDS μοι. moi. Mi.	8:46	G5101 I-NSM τίς tis Kto	G1537 PREP ἐξ eks z	G4771 P-2GP ὑμῶν hymon was	G1651 V-PAI-3S ἐλέγχει elenchei [może] skazać	G1473 P-IAS με me Mnie	

³⁾ dosł. oszczercy.

G4012 PREP περί peri za	G266 N-GSF ἁμαρτίας; hamartias; grzech.	G1487 COND εἰ ei Jeśli	G225 N-ASF ἀλήθειαν altheian prawdę	G3004 V-PAI-1S λέγω, lego, mówię,	G1223 PREP διὰ dia dla	G5101 I-ASN τί ti czego	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis wy	G3756 PRT-N οὐ u nie	G4100 V-PAI-2P πιστεύετε pisteuete wierzyście
G1473 P-1DS μοί; moi; Mi?	G3588 T-NSM 8:47 ὁ ho —	G1510 V-PAP-NSM ὄν on Będący	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ Theu Boga	G3588 T-APN τὰ ta —	G4487 N-APN ῥήματα remata wypowiedzi	G3588 T-GSM τοῦ tu —	
G2316 N-GSM Θεοῦ Theu Boga	G191 V-PAI-3S ἀκούει· akuei; słucha.	G1223 PREP διὰ dia Dla	G3778 D-ASN τοῦτο tuto tego	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis wy	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G191 V-PAI-2P ἀκούετε, akuete, słuchacie,	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —
G2316 N-GSM Θεοῦ Theu Boga	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-2P ἐστέ. este. jesteście.	G611 V-ADI-3P 8:48 Ἀπεκρίθησαν Apekritisasan Odpowiedzieli	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2453 A-NPM Ἰουδαῖοι Iudaioi Judejczycy	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan powiedzieli		
G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu:	G3756 PRT-N Οὐ U Nie	G2573 ADV καλῶς kalos dobrze	G3004 V-PAI-1P λέγομεν legomen mówimy	G1473 P-1NP ἡμεῖς hemeis my,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G4541 N-NSM Σαμαρείτης Samareites Samarytaninem	G1510 V-PAI-2S εἶ ei jesteś	G4771 P-2NS σύ sy Ty	G2532 CONJ καὶ kai i
G1140 N-ASN δαιμόνιον daimonion demonia	G2192 V-PAI-2S ἔχεις; echeis; masz?	G611 V-ADI-3S 8:49 ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G1473 P-1NS Ἐγὼ Ego Ja	G1140 N-ASN δαιμόνιον daimonion demonia	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G2192 V-PAI-1S ἔχω, echo, mam,		
G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G5091 V-PAI-1S τιμῶ timo czczę	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3962 N-ASM Πατέρα Patera Ojca	G1473 P-1GS μου, mu, Mego,	G2532 CONJ καὶ kai a	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis wy	G818 V-PAI-2P ἀτιμάζετε atimadzete znieważacie	G1473 P-1AS με. me. Mnie.	8:50
G1473 P-1NS ἐγὼ ego Ja	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3756 PRT-N οὐ u nie	G2212 V-PAI-1S ζητῶ zeto szukam	G3588 T-ASF τὴν ten —	G1391 N-ASF δόξαν doksan chwaly	G1473 P-1GS μου· mu; Mej.	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin Jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2212 V-PAP-NSM ζητῶν zeton szukający
G2532 CONJ καὶ kai i	G2919 V-PAP-NSM κρίνων. krinon. sądzący.	G611 V-ADI-3S 8:51 ἀμὴν amen Amen,	G281 HEB ἀμὴν amen amen	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὑμῖν, hymín, wam,	G1437 COND ἐάν ean jeśli	G5100 X-NSM τις tis ktoś	G3588 T-ASM τὸν ton —	
G1699 S-1SASM ἐμὸν emon moje	G3056 N-ASM λόγον logon słowo	G5083 V-AAS-3S τηρήσῃ, terese, zachowa,	G2288 N-ASM θάνατον thanaton śmierci	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3361 PRT-N μὴ me —	G2334 V-AAS-3S θεωρήσῃ theorese zobaczy	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —	G165 N-ASM αἰῶνα. aiona. wiek.
8:52	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan Powiedzieli	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2453 A-NPM Ἰουδαῖοι Iudaioi Judejczycy:	G3588 ADV Νῦν Nyn Teraz	G1097 V-RAI-1P ἐγνώκαμεν egnokamen poznaliśmy,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G1140 N-ASN δαιμόνιον daimonion demonia	
G2192 V-PAI-2S ἔχεις. echeis. masz.	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abraham	G599 V-2AAI-3S ἀπέθανεν apethanen umarł	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G4396 N-NPM προφῆται, profetai, prorocy,	G2532 CONJ καὶ kai a	G4771 P-2NS σύ sy Ty	G3004 V-PAI-2S λέγεις legeis mówisz:	G1437 COND Ἐάν Ean Jeśli

⁴⁾ lub *sznuję*.

G5100 X-NSM τις tis ktoś	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3056 N-ASM λόγον logon słowo	G1473 P-1GS μου mu Moje	G5083 V-AAS-3S τηρήσει, terese, zachowa,	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3361 PRT-N μή me —	G1089 V-ADS-3S γεύσεται geusetai skosztuje	G2288 N-GSM θανάτου thanatu śmierci	G1519 PREP εἰς eis na
G3588 T-ASM τὸν ton —	G165 N-ASM αιῶνα. aiona. wiek.	8:53	G3361 PRT-N μή me Czy	G4771 P-2NS σὺ sy Ty	G3173 A-NSM-C μείζων meidzon większy	G1510 V-PAI-2S εἶ ei jesteś	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM πατρός patros [od] ojca	G1473 P-1GP ἡμῶν hemon naszego
G11 N-PRI Ἀβραάμ, Abraam, Abrahama,	G3748 R-NSM ὄστις hostis który	G599 V-2AAI-3S ἀπέθανεν; apethanen; umarł.	G2532 CONJ καὶ kai I	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G4396 N-NPM προφήται profetai prorocy	G599 V-2AAI-3P ἀπέθανον· apethanon; umarli.	G5101 I-ASM τίνα tina Kim	G4572 F-2ASM σεαυτὸν seauton siebie	
G4160 V-PAI-2S ποιεῖς; poieis; czynisz?	8:54	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G1437 COND Ἐὰν Ean Jeśli	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G1392 V-AAS-1S δοξάσω doksaso wsławiam	G1683 F-1ASM ἐμαυτὸν, emauton, samego siebie,	G3588 T-NSF ἡ he —	
G1391 N-NSF δόξα doksa chwała	G1473 P-1GS μου mu Ma	G3762 A-NSN-N οὐδέν uden niczym	G1510 V-PAI-3S ἐστίν· estin; jest,	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojciec	G1473 P-1GS μου mu Mój	G3588 T-NSM ὁ ho —	
G1392 V-PAP-NSM δοξάζων doksadzon chwalący	G1473 P-1AS με, me, Mnie,	G3739 R-ASM ὄν hon którego	G4771 P-2NP ὑμεῖς hymeis wy	G3004 V-PAI-2P λέγετε legete mówicie,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G2316 N-NSM Θεὸς Theos Bogiem	G1473 P-1GP ἡμῶν hemon waszym	G1510 V-PAI-3S ἐστίν, estin, jest.	8:55
G2532 CONJ καὶ kai I	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1097 V-RAI-2P ἐγνώκατε egnokate poznaliście	G846 P-ASM αὐτόν, auton, Go,	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G1161 CONJ δὲ de zaś	G1492 V-RAI-1S οἶδα oida znam	G846 P-ASM αὐτόν. auton. Go.	G2579 COND-K κὰν kan Jeśli	G3004 V-2AAS-1S εἶπω eipo powiem,
G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1492 V-RAI-1S οἶδα oida znam	G846 P-ASM αὐτόν, auton, Go,	G1510 V-FDI-1S ἔσομαι esomai byłbym	G3664 A-NSM ὅμοιος homoios podobnym	G5210 P-2DP ὑμῖν hymín wam	G5583 N-NSM ψεύστης· pseustes; kłamcą,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G1492 V-RAI-1S οἶδα oida znam
G846 P-ASM αὐτόν auton Go	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3056 N-ASM λόγον logon słowo	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G5083 V-PAI-1S τηρῶ. tero. zachowuję.	8:56	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abraham,	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM πατὴρ pater ojciec
G4771 P-2GP ὑμῶν hymon wasz	G21 V-ADI-3S ἠγαλλιάσατο egalliasato rozweselił się,	G2443 CONJ ἵνα hina [że]	G3708 V-2AAS-3S ἴδη ide zobaczył	G3588 T-ASF τήν ten —	G2250 N-ASF ἡμέραν hemeran dzień	G3588 T-ASF τήν ten —	G1699 S-1SASF ἐμήν, emen, Mój,	G2532 CONJ καὶ kai i	
G3708 V-2AAI-3S εἶδεν eiden zobaczył	G2532 CONJ καὶ kai i	G5463 V-2AOI-3S ἐχάρη. echare. uradował się.	8:57	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan Powiedzieli	G3767 CONJ οὐν un więc	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2453 A-NPM Ἰουδαῖοι Iudaioi Judejczycy	G4314 PREP πρὸς pros do	
G846 P-ASM αὐτόν auton Niego:	G4004 A-NUI Πεντήκοντα Pentekonta Pięćdziesiąt	G2094 N-APN ἔτη ete lat	G3768 ADV-N οὐπω upo jeszcze nie	G2192 V-PAI-2S ἔχεις echeis masz,	G2532 CONJ καὶ kai a	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abrahama	G3708 V-RAI-2S-ATT ἐώρακας; heorakas; zobaczyłeś?	8:58	

⁵⁾ w znaczeniu za kogo Ty się uważasz?.

G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G281 HEB Ἀμήν Amen Amen,	G281 HEB ἀμήν amen amen	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὕμῖν, hymín, wam,	G4250 ADV πρὶν prin zanim	G11 N-PRI Ἀβραάμ Abraam Abraham	G1096 V-2ADN γενέσθαι genesthai stał się
G1473 P-INS ἐγὼ ego JA	G1510 V-PAI-1S εἰμί. eimi. JESTEM.	8:59	G142 V-AAI-3P ἦραν eran Podnieśli	G3767 CONJ οὖν un więc	G3037 N-APM λίθους lithus kamienie,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G906 V-2AAS-3P βάλωσιν balosin rzucić	G1909 PREP ἐπ’ ep’ na	G846 P-ASM αὐτόν· auton; Niego.
G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G1161 CONJ δὲ de zaś	G2928 V-2API-3S ἐκρύβη ekrybe ukrył się	G2532 CONJ καὶ kai i	G1831 V-2AAI-3S ἐξῆλθεν ekselthen odszedł	G1537 PREP ἐκ ek ze	G3588 T-GSN τοῦ tu —	G2411 N-GSN ἱεροῦ. hieru. świątyni.		

NPI – Nowodworski Grecko-Polski Interlinearny Przekład Pisma Świętego Starego i Nowego Przymierza

Tłumaczenie: Krzysztof Radzimski

Prawa autorskie © 2021 [Kościoł Chrześcijan Baptystów w Nowym Dworze Mazowieckim](#).

Udostępnione na licencji [Creative Commons Attribution No Derivatives License 4.0](#).